

KUOPIO

Heinjoen
ampumaratojen
käyttöperiaatteet
laadittavassa
ympäristölupahake-
muksessa

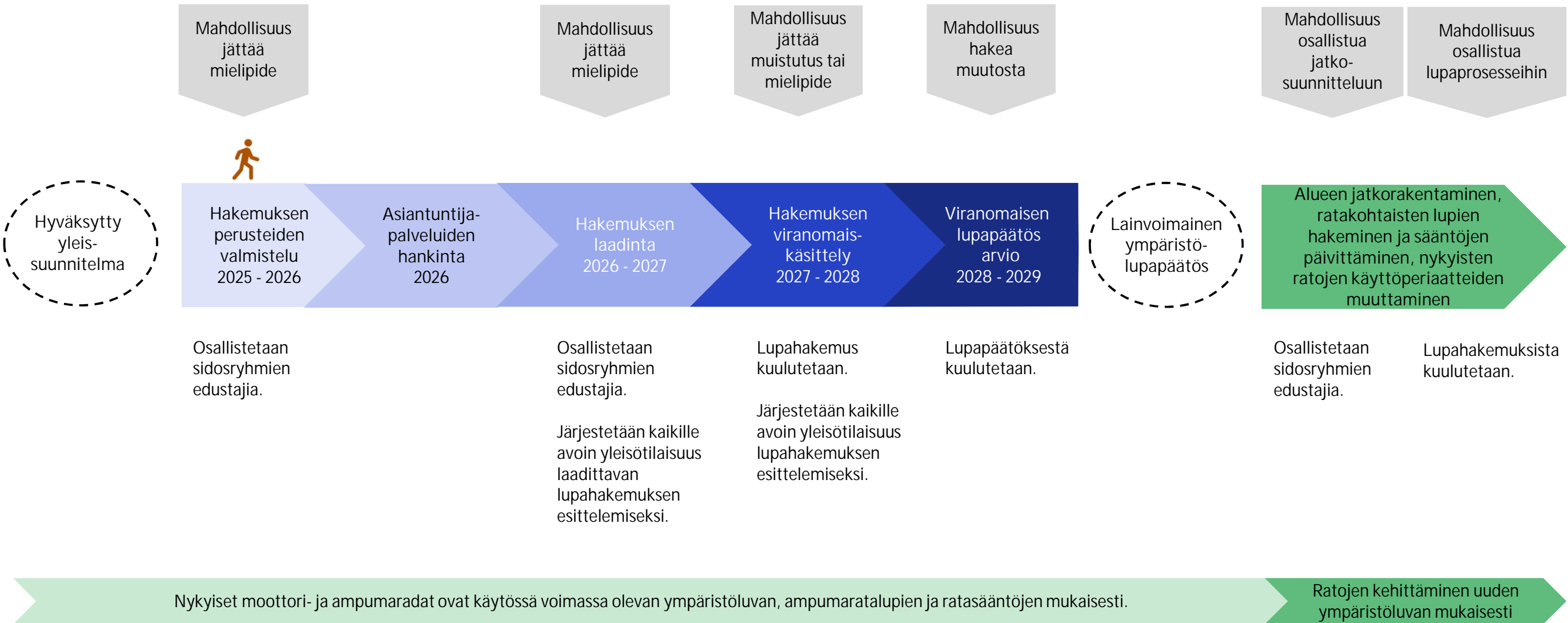
Päätösehdotus ampumaratojen
käyttöperiaatteista 8.5.2026

Tilanne

- Heinjoen ampuma- ja moottoriratakeskuksen uuden ympäristölupahakemuksen perusteiden valmistelusta, asiantuntijapalveluiden hankinnasta ja lupahakemuksen laadinnasta vastaa Kuopion kaupungin kunnallistekninen suunnittelu sekä liikuntapaikkapalvelut.
- Ympäristölupahakemuksen saattaa lupaviranomaiselle käsiteltäväksi Hyvinvoinnin edistämisen lautakunta.
- Ympäristölupahakemuksen käsittelevä lupaviranomainen on kunnan ympäristönsuojeluviranomainen, Kuopion kaupungin alueellinen ympäristönsuojelu.
- Lupaviranomainen voi antaa ympäristölupapäätöksessä määräyksiä lupahakemuksessa hakijan kuvaamaan toimintaan ja näiden ympäristövaikutusten hallintaan.

Tilanne, ympäristölupaprosessin päävaiheet

Tilanne

- Laadittavan ympäristölupahakemuksen ja sitä täydentävien ampumaratojen toiminnan aiheuttamien ympäristövaikutusten selvitysten laadintaperusteeksi tulee tässä vaiheessa määrittää ampuratojen toiminnalliset käyttöperiaatteet.
- Tässä vaiheessa päätettäviä ratakohtaisia käyttöperiaatteita ovat:
 1. Millä asetyypeillä ja meluisammalla kaliberilla ammutaan
 2. Mistä ammutaan
 3. Mihin ammutaan
- Millaisilla käyttötavoilla ja millä asetyypeillä ampumaratoja käytetään, vaikuttavat lupahakemuksen liitteeksi laadittavien ympäristöselvitysten sisältöihin/laajuuksiin sekä ratojen aiheuttamiin ympäristövaikutuksiin. Ampumaratojen tunnistetuille haitallisille ympäristövaikutuksille esitetään hakemuksessa hallintatavat sekä esitys tarkkailusta.
- Hyväksytyt ampumaratojen käyttöperiaatteet antavat osaltaan suunnitteluperusteet ympäristölupahakemuksen asiantuntijahankintoihin sekä lupahakemuksen laadintaan.

Tavoite

- Tavoitteena on, että uuden ympäristölupahakemuksen laadinta aloitetaan syksyllä 2026 ja lupahakemus saatetaan vireille vuonna 2027. Laadinnan aloittamisen edellytyksenä on, että ampumaratojen käyttöperiaatteet päätetään keväällä 2026.
- Uusi ympäristölupa mahdollistaa osaltaan alueen jatkorakentamisen, nykyisten ratojen käyttöperiaatteiden muuttamisen, uusien ratojen toteutussuunnittelun, rakentamisen edellyttämien lupien hakemisen, tarvittavan rahoituksen budjetoinnin ja avustusten hakemisen, rakentamisen sekä uusien ratojen käyttöönoton.

Monikäyttöisyys

- Laaditussa yleissuunnitelmassa ampumaratojen monikäyttöisyydellä tarkoitetaan esim.
 - Ratoja, joilla voidaan harrastaa eri ampumalajeja (esim. 300 m kivääri-rata soveltuu kivääri- ja siluettiammuntaan sekä hirvenhiihtoon ja -juoksuun).
 - Ratoja, joilla voidaan ampua eri ampumapaikoilta ja -etäisyyksiltä sekä eri asetyypeillä ja kalibereilla (esim. practical -ampumaradat soveltuvat eri toiminnallisen ammunnan lajeihin kuten IPSC, SRA, IDPA).
 - Ratojen soveltuvuutta Suomen Puolustusvoimien määräysten mukaiseen käyttöön.
- Ratakohtaisesti monikäyttöisyydessä tulee huomioida rataturvallisuus, ympäristömelu, maaperän ja vesistön suojaus sekä rakentamis- ja kunnossapitokustannukset.
- Ympäristölupahakemuksen laadinnan perusteeksi päätettävät ampumaratojen käyttöperiaatteet tulee olla toiminnasta ja sen turvallisuudesta vastaavan tahon luvan hakijan sekä alueen hallinnoijan hyväksyttävissä.

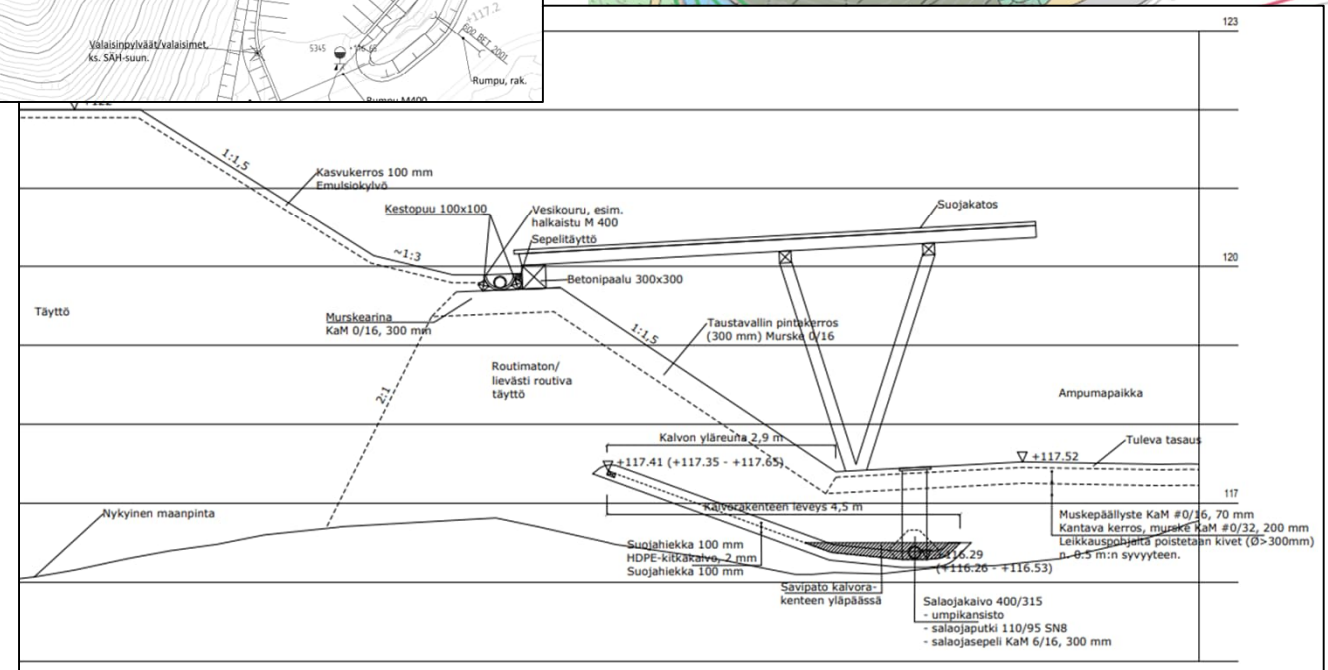
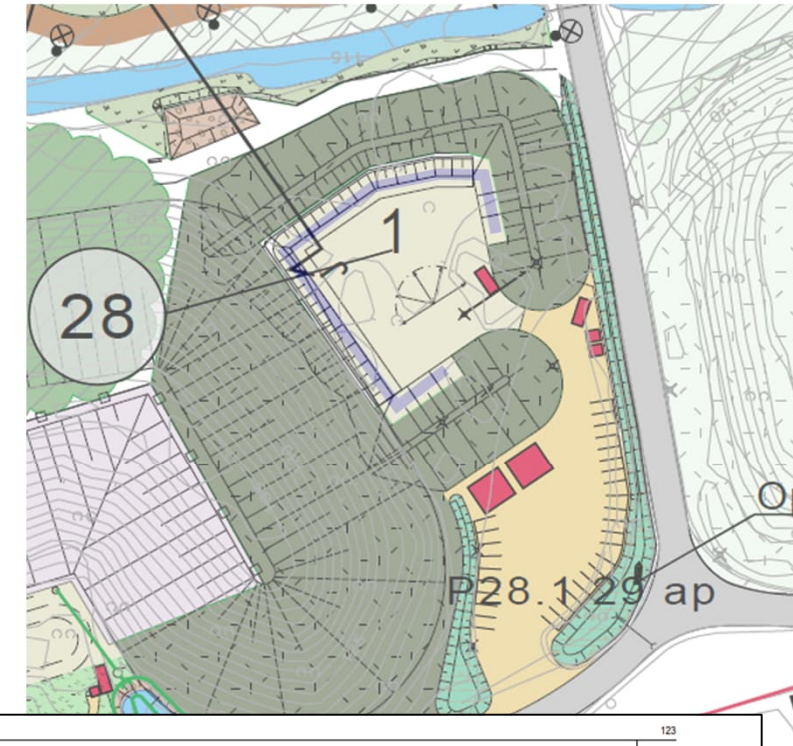
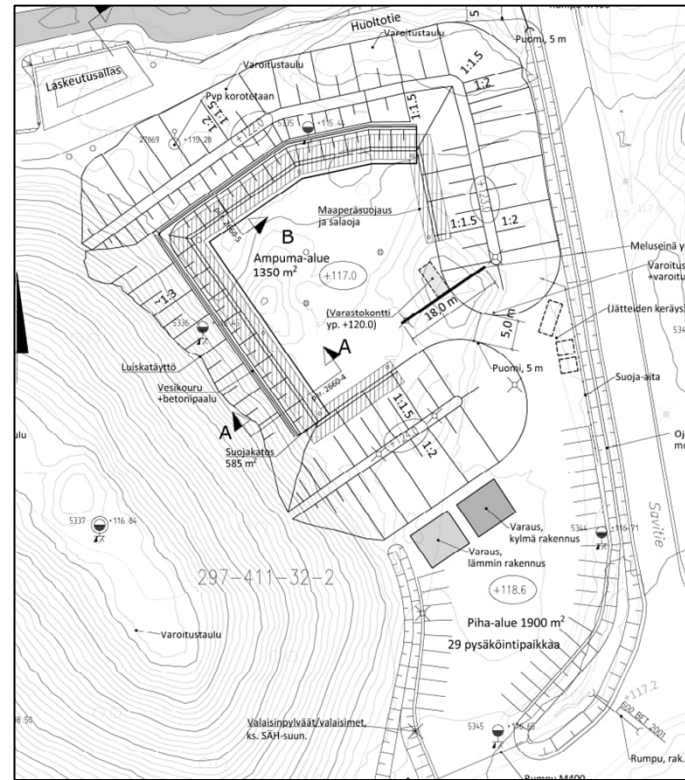
Ote yleissuunnitelmasta

Yleissuunnitelman kustannusarvio alv. 0%
 (maku 129,50 2020=100)
 20,6 milj. € + aluevaraus 9,3 milj. €

1. Practical AP1

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Kivääri .308 tai melutasoltaan vast.
 - Pistooli: Mag.Rev. .44 tai melutasoltaan vast.
 - Haulikko: 12 cal
- Mistä ammutaan
 - Montun pohjan alue
- Mihin ammutaan
 - Valleihin lähes ympäri

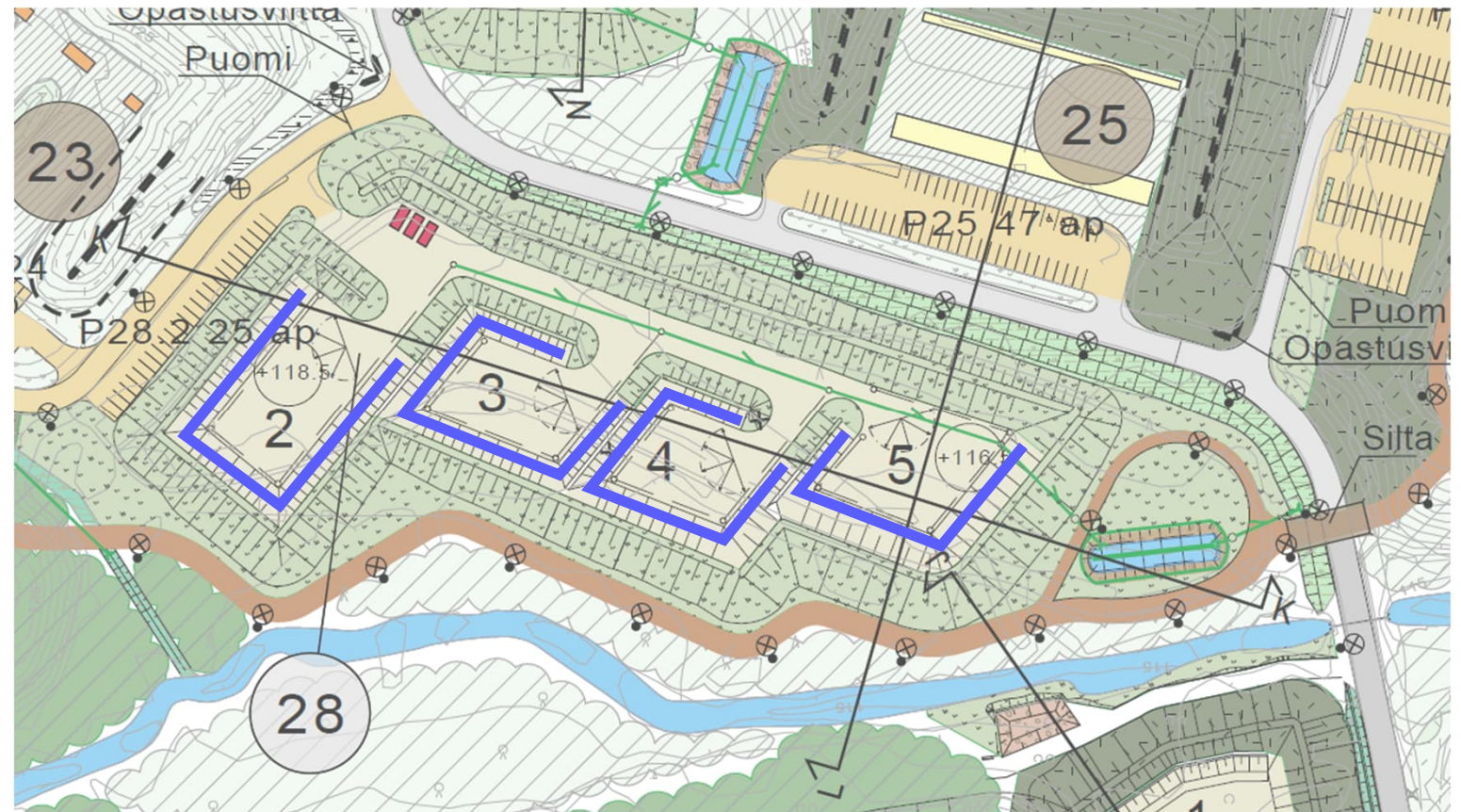

1. Perustelut

- Ampumapaikka rakenteilla ja tarkoitus ottaa käyttöön kesän 2026 aikana.
- Meluvaikutukset on mallinnettu ja suojausrakenteet toteutetaan em. asetustyypeillä, ampumapaikalla ja ampumasuunnilla.
- Ampumapaikan suojausrakenteiksi toteutetaan:
 - Montun pohjan, taustavallin/iskemäkohtien ja suojavallien erilliset hulevesien käsittelyjärjestelmät.
 - Iskemäkohtien taakse/alle maaperänsuojausrakenne.
 - Iskemäkohdat katetaan pääosin suojakatoksella.
 - Ampumapaikan "oviaukolle" melun leviämisen torjuntaan meluseinä.
 - Yläkulisseille ei ole todettua tarvetta, koska ampumapaikan ja taustavallin iskemäkohtien välinen etäisyys on lyhyt.

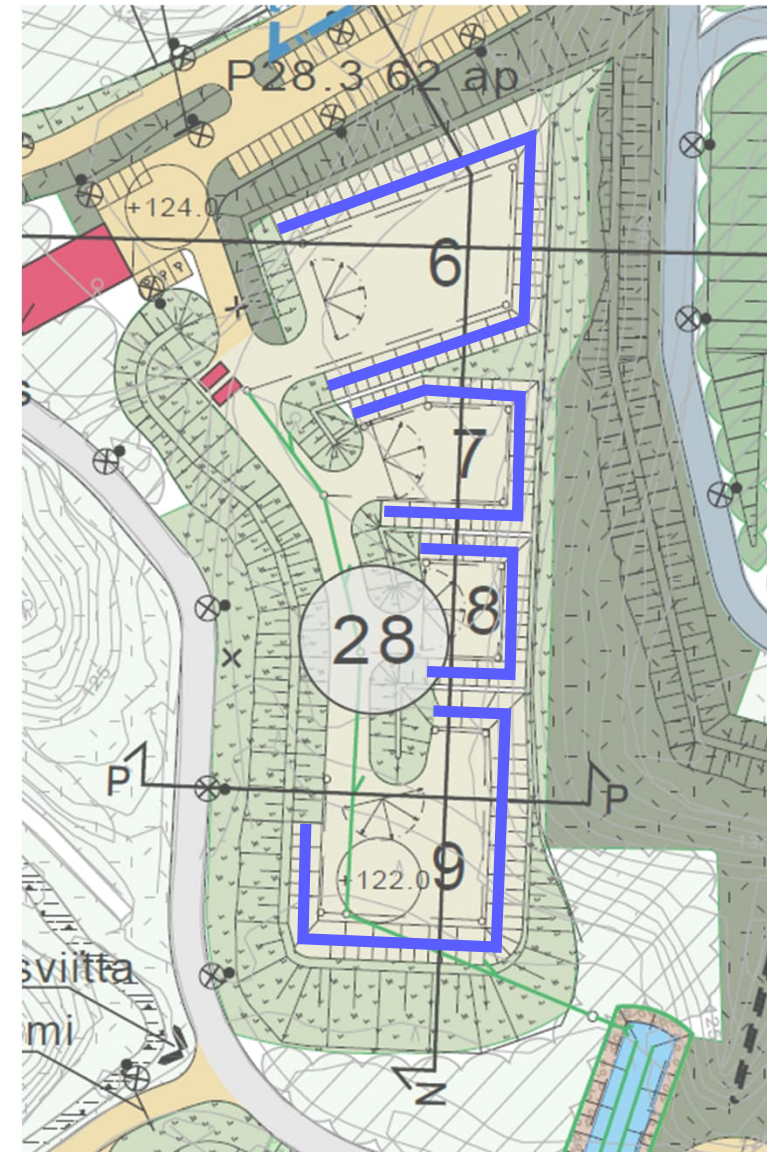
2. Practical AP2-5

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Kivääri .308 tai melutasoltaan vast.
 - Pistooli: Mag.Rev. .44 tai melutasoltaan vast.
 - Haulikko: 12 cal
- Mistä ammutaan
 - Montun pohjan alue
- Mihin ammutaan —
 - Valleihin lähes ympäri

3. Practical AP6-9

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Kivääri .308 tai melutasoltaan vast.
 - Pistooli: Mag.Rev. .44 tai melutasoltaan vast.
 - Haulikko: 12 cal
- Mistä ammutaan
 - Montun pohjan alue
- Mihin ammutaan
 - Valleihin lähes ympäri

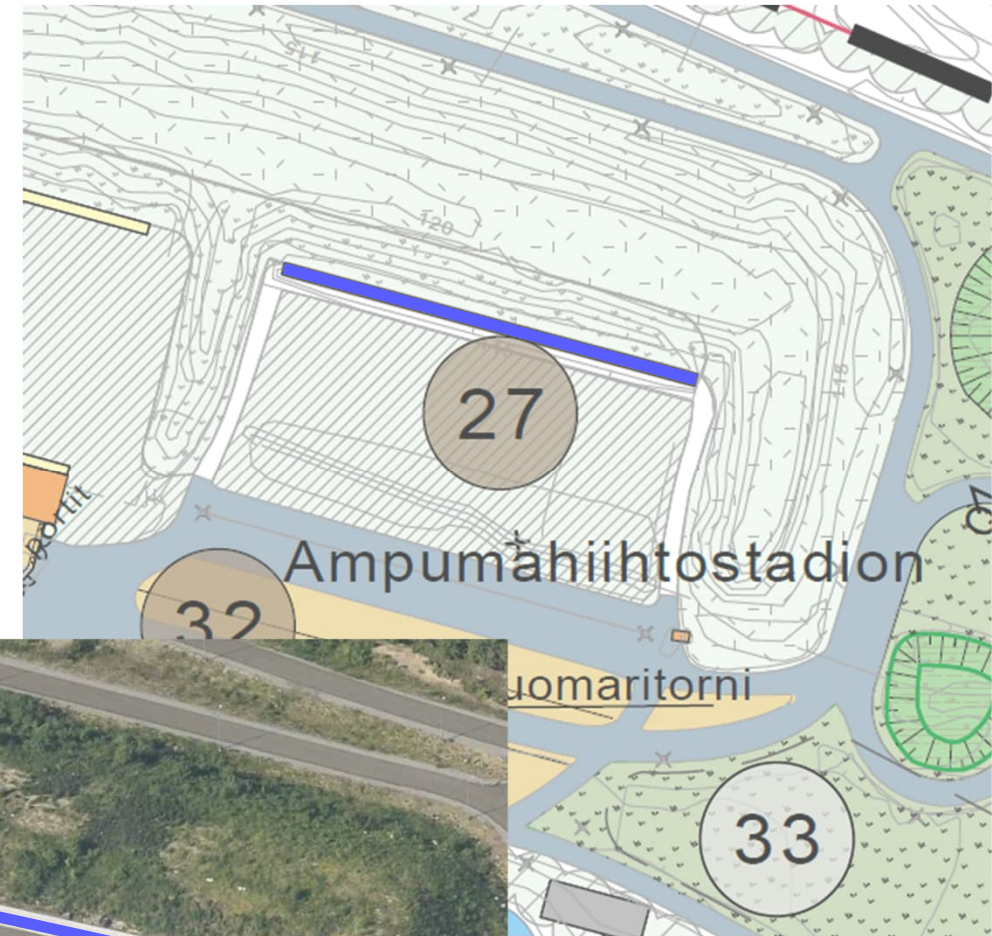

2-3. Perustelut

- Ratkaistaan ensisijaisesti toiminnallisen ammunnan tarpeet Heinjoella, muodostavat ratakokonaisuuden johon kuuluu rakennettuna yhdeksän ampumapaikkaa (AP 1-9).
- Yleissuunnitelmassa ja sen kustannusarviossa on esitetty ampumapaikkojen rakentaminen suojausrakenteineen (AP 2-5 n. 1,04 milj. € ja AP 6-9 n. 1,30 milj. €).
- Alueen jatkorakentamisessa kustannustehokkainta on toteutus suunnitella ja rakentaa AP 1 jälkeen loput ampumapaikat kahdessa vaiheessa AP 2-5 ja AP 6-9.
- Yleissuunnitelmassa ampumapaikat AP 1-9 on sijoitettu siten, että ratojen aiheuttamat ympäristövaikutukset osana alueen kaikkien moottori- ja ampumaratojen kokonaisvaikutuksia ovat hallittavissa.
- Yleissuunnitelman mukaiset ampumapaikat AP 1-9 eivät muodosta riskiä ampuma- ja moottoriratakeskuksen uuden ympäristöluvan saamiselle.

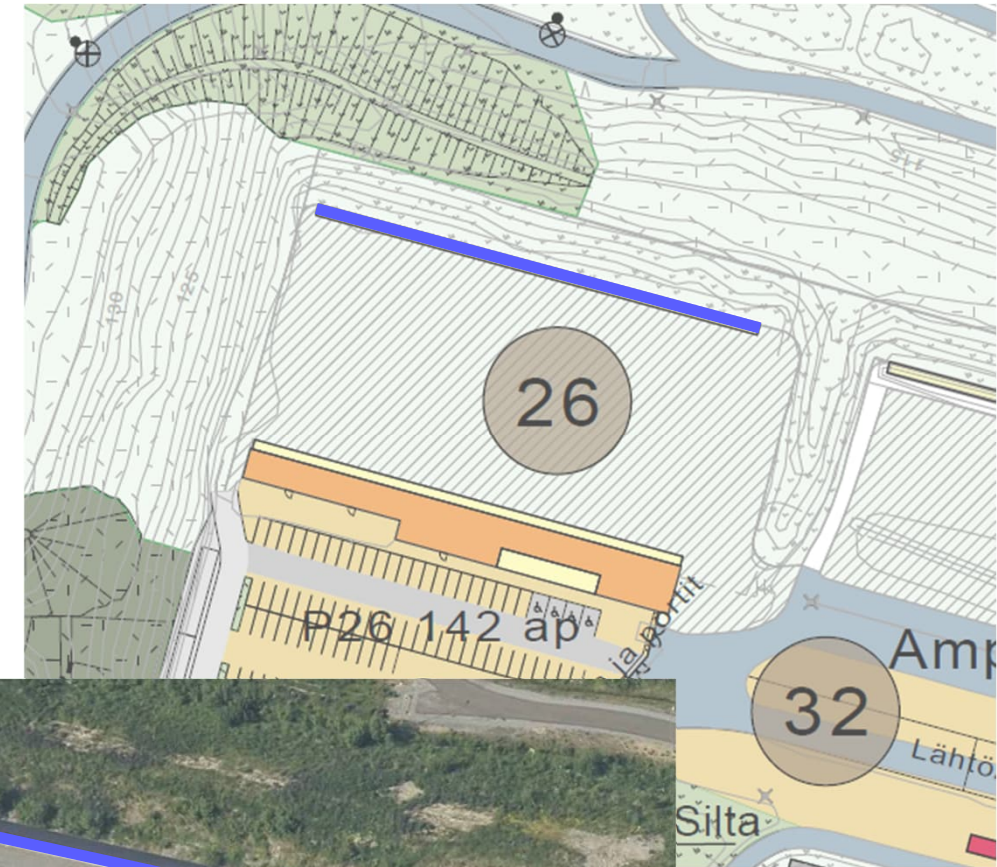
4. Ampumahiihtorata 50 m

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Pienoiskivääri .22 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumavallilta
- Mihin ammutaan
 - Päätyvällin taululaitteisiin/-katokseen

5. Pienoiskiväärirata 50 m

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Pienoiskivääri .22 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumakatoksesta
- Mihin ammutaan
 - Päätyvällin taululaitteisiin/-katokseen

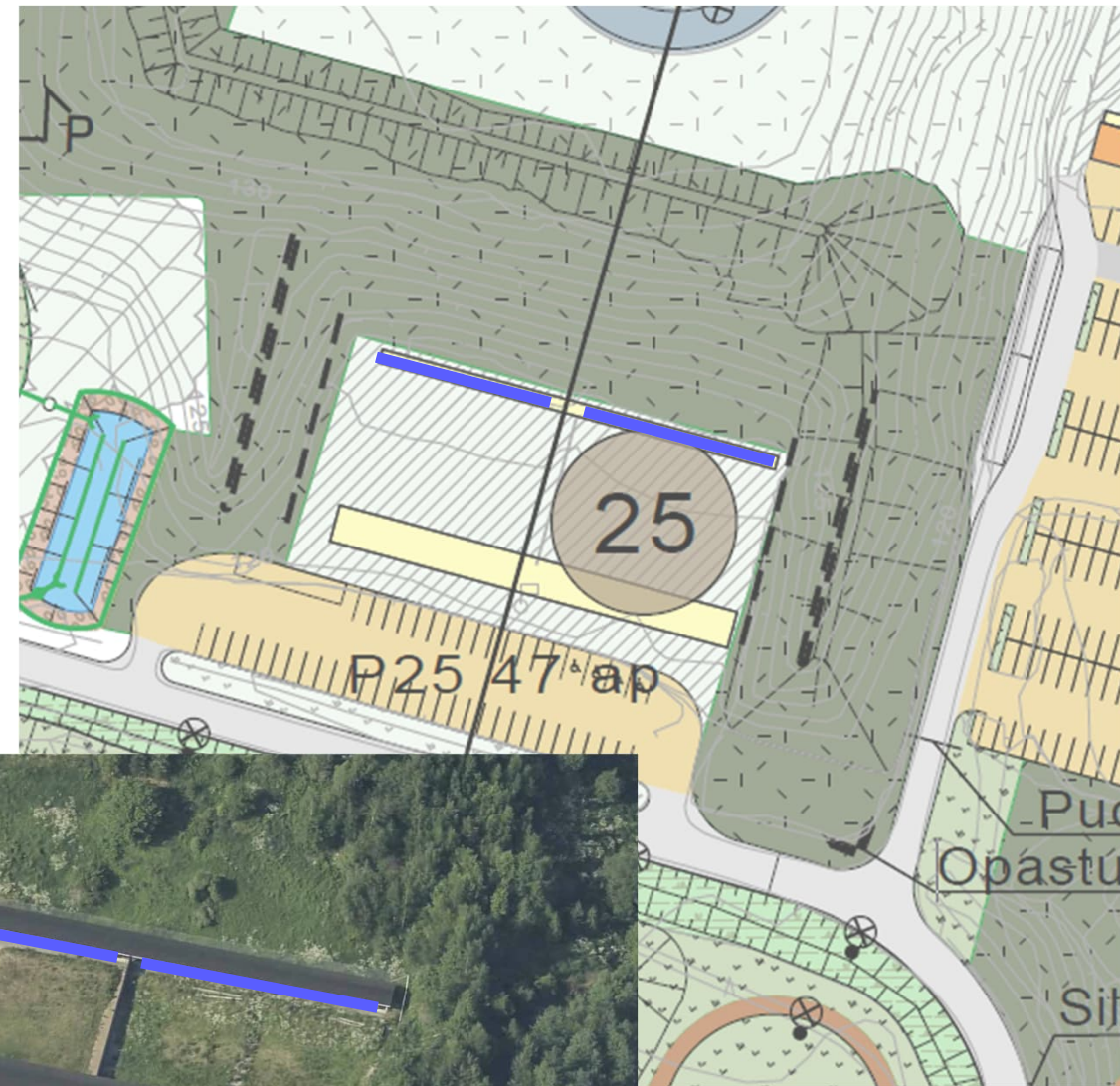

4-5. Perustelut

- Palvelevat ensisijaisesti myös jatkossa nykyisien lajien suorituspaikkoina.
- Välimaastosta ampuminen edellyttäisi uusia suunniteltavia ja rakennettavia suojausrakenteita, kts. Practicalin AP 1 kohdassa esitetyt suojausrakenteet.
- Yleissuunnitelmassa ja sen kustannusarviossa ei ole esitetty välimaaston, nykyisestä poikkeavien taululaitteiden/luotiloukkujen tai suojausrakenteiden toteuttamista.
- Ampumahiihtopaikan taululaitteet eivät kestä pienoiskivääristä suurempia kalibereja tai nykyisiltä ampumapaikoilta pienoiskiväärillä lähempää ampumista. Taululaitteet ovat tarkoitettu lajikohtaiseen harjoittelu- ja kilpailutoimintaan.
- Rullahiihtoradalla tulee välttää jalkaisin liikkumista, jotta asfaltoidut alueet pysyvät puhtaana ja turvallisena rullahiihtäjille.
- Uudet ampumapaikat välimaastossa muuttavat radan ympäristövaikutuksia läheisiin kiinteistöihin ja tämä muodostaisi riskin ampuma- ja moottoriratakeskuksen uuden ympäristöluvan saamiselle.

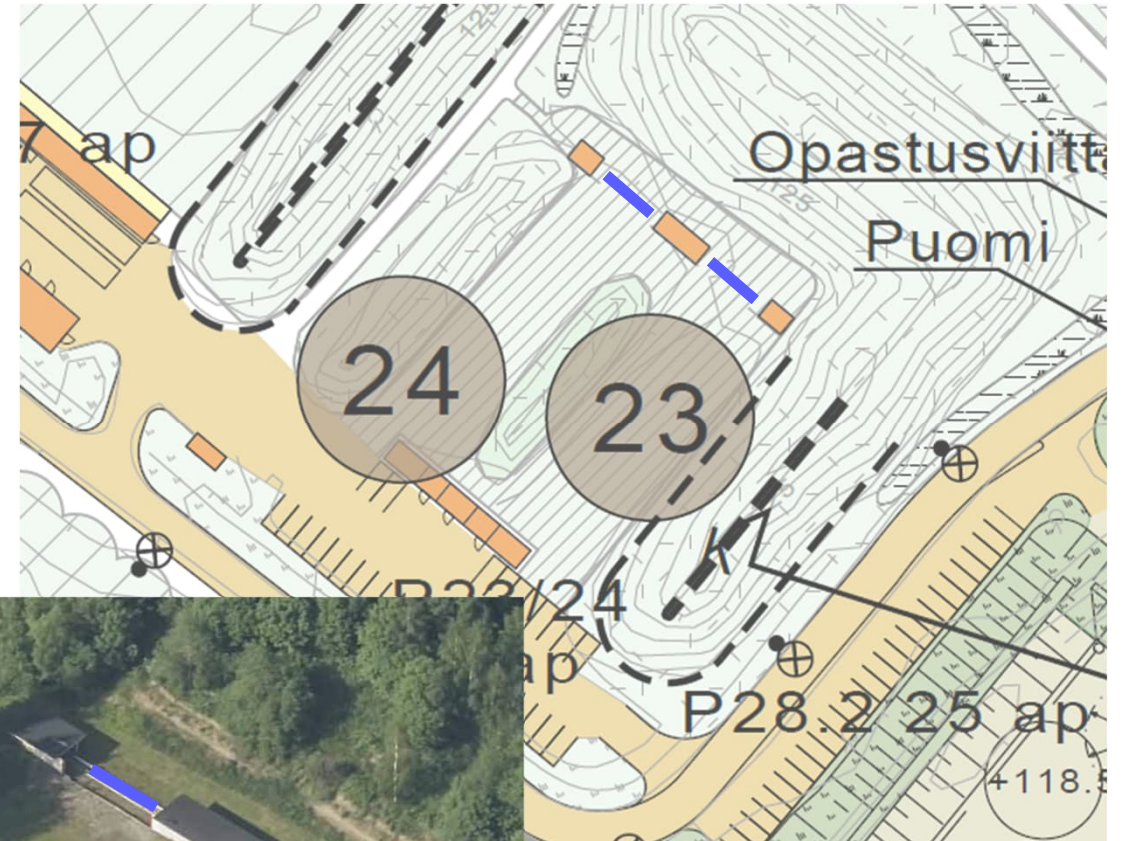
6. Pistoolirata 25 m

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Pistooli: Mag.Rev. .44 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumakatoksesta
- Mihin ammutaan
 - Päätyvällin taululaitteisiin/-katokseen

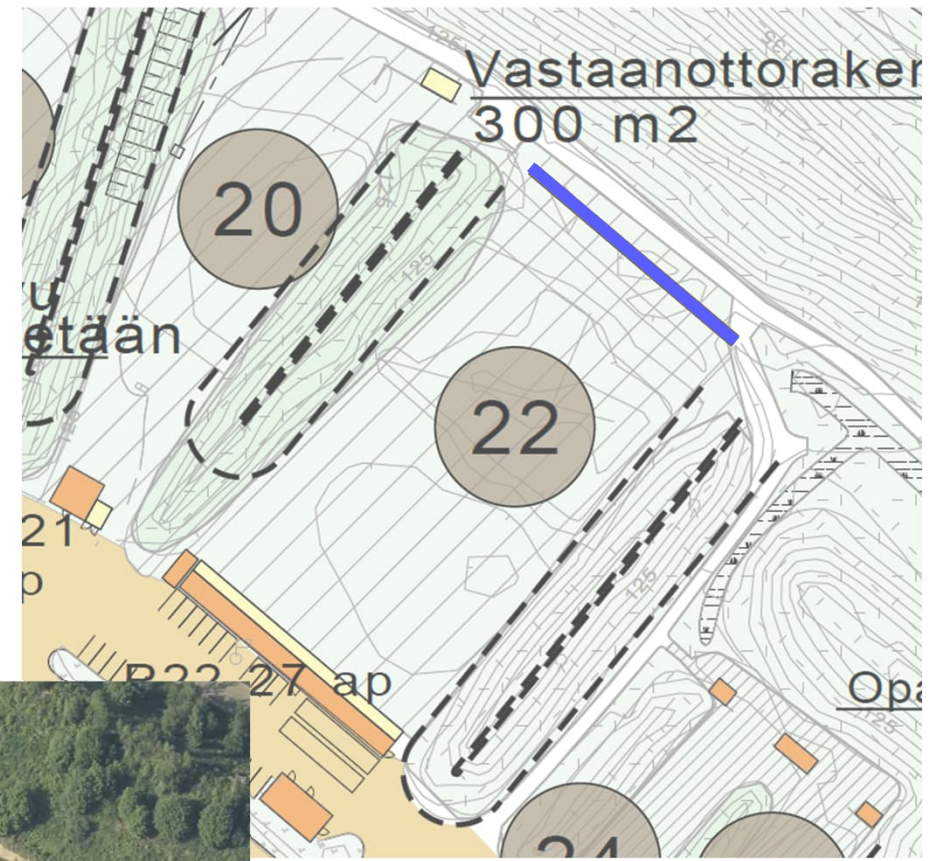
7. Villikarjurata 1 ja 2

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Pienoiskivääri: .22 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumakatoksesta/-kopeista
- Mihin ammutaan
 - Päätyvällin taululaitteisiin

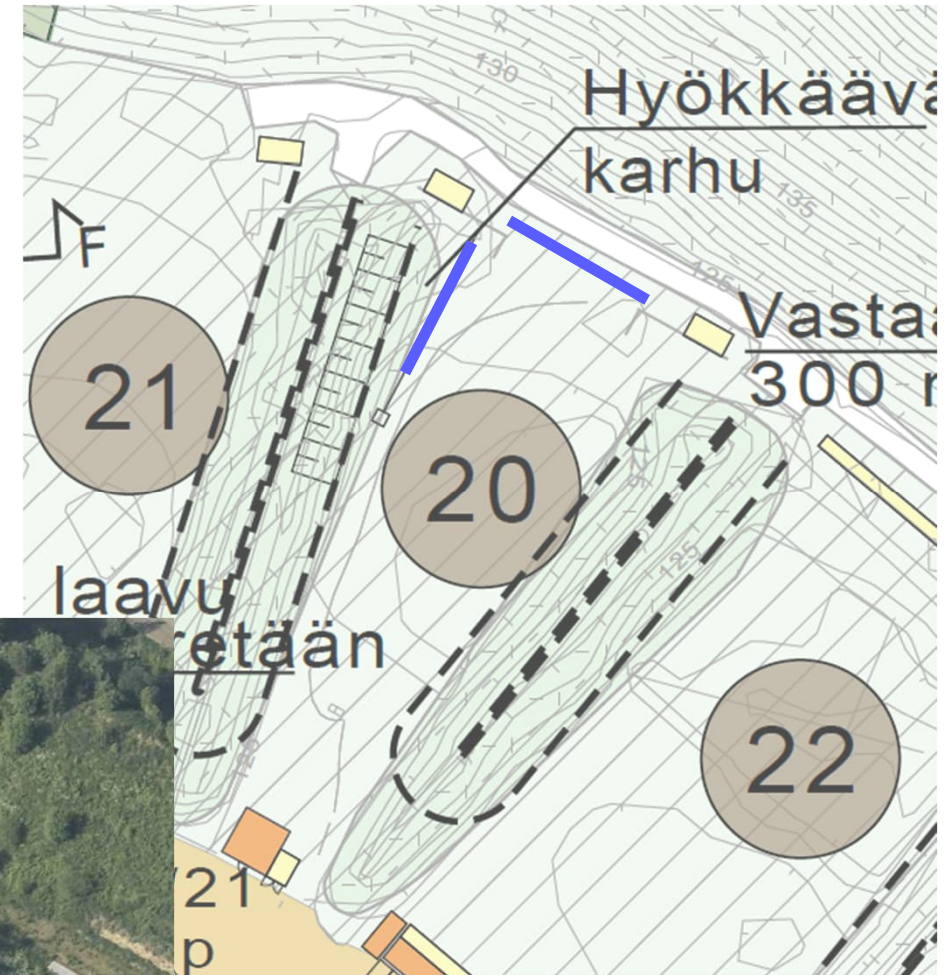
8. Luodikkorata 100 m

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Kivääri: 30-06 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumakatoksesta
- Mihin ammutaan
 - Päätyvällin taululaitteisiin

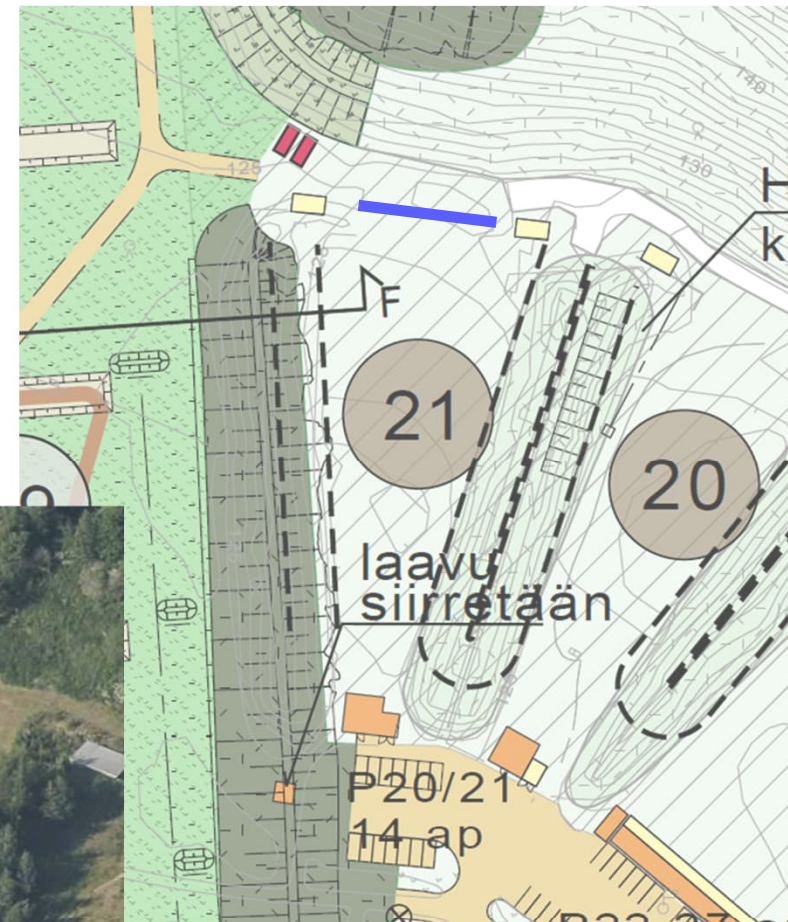
9. Hirvirata 1 75/100 m

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Kivääri: 30-06 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumakatoksista/-kopeista ja hyökkäävän karhun paikalta
- Mihin ammutaan
 - Päätyvallin taululaitteisiin

10. Hirvirata 2 100 m

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Kivääri: 30-06 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumakatoksesta/-kopista
- Mihin ammutaan
 - Päätyvällin taululaitteisiin

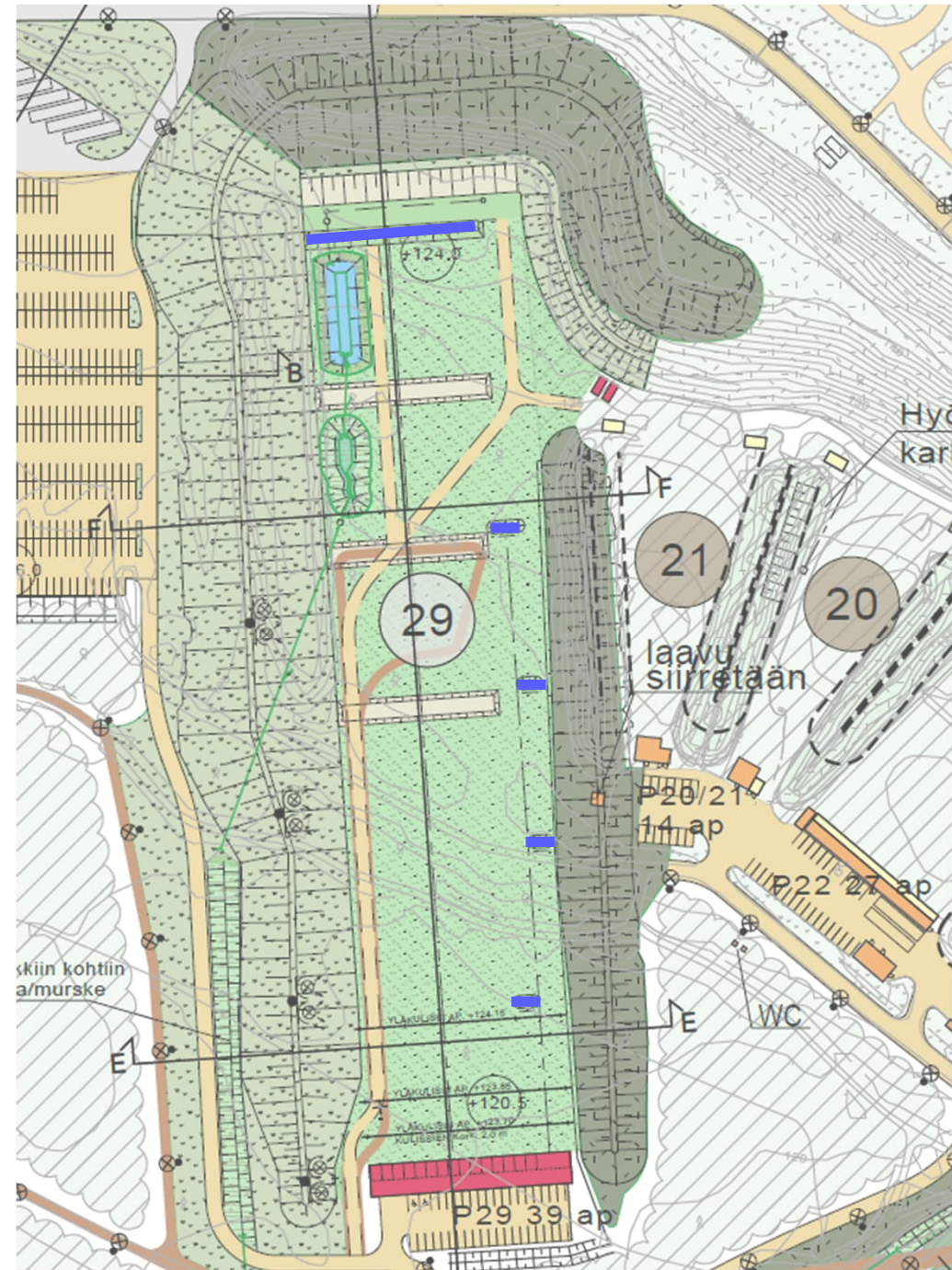

6-10. Perustelut

- Palvelevat ensisijaisesti myös jatkossa nykyisien lajien suorituspaikkoina.
- Välimaastosta ampuminen edellyttäisi uusia suunniteltavia ja rakennettavia suojausrakenteita, kts. Practicalin AP 1 kohdassa esitetyt suojausrakenteet.
- Yleissuunnitelmassa ja sen kustannusarviossa ei ole esitetty välimaaston, nykyisestä poikkeavien taululaitteiden/luotiloukkujen tai suojausrakenteiden toteuttamista, poikkeuksena hirvi 1 –radalle hyökkäävän karhu.
- Pidemmällä radoilla uudet ampumapaikat välimaastossa voivat edellyttää suojarakenteiden lisäksi uusia yläkulisseja radoilla jo olevien yläkulissien lisäksi.
- Uudet ampumapaikat välimaastossa muuttavat radan ympäristövaikutuksia läheisiin kiinteistöihin ja tämä muodostaisi riskin ampuma- ja moottoriratakeskuksen uuden ympäristöluvan saamiselle.

11. Kiväärirata 300 m ja siluetti 200 m

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Kivääri: 30-06 tai melutasoltaan vast.
- Mistä ammutaan
 - Ampumakatoksesta
 - Lisäksi 300 m radalla välivalleilta 150, 100 ja 50
- Mihin ammutaan
 - 300 m: Päätyvallin taululaitteisiin
 - Siluetti: Välivallien taululaitteisiin

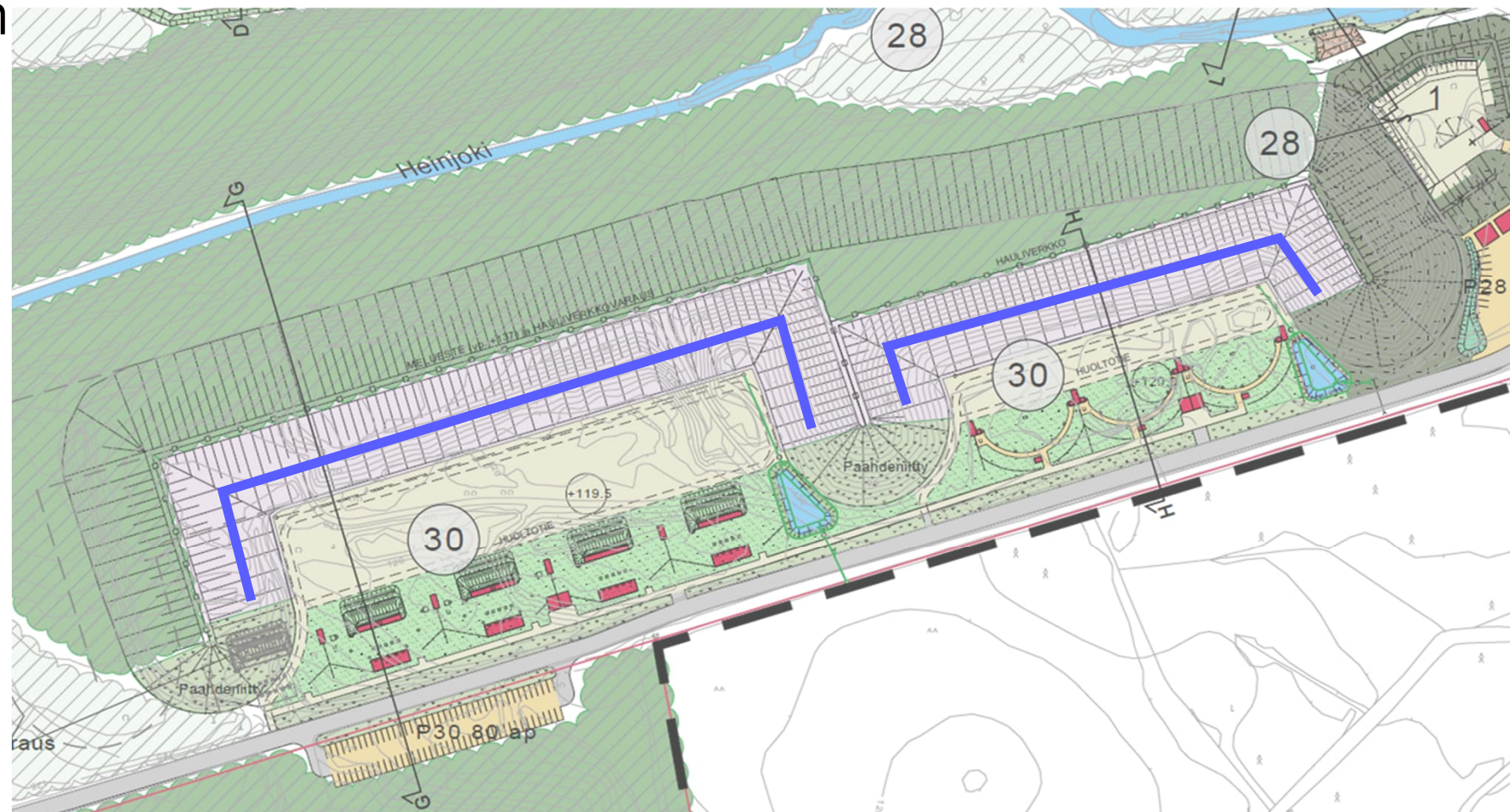

11. Perustelut

- Palvelee ensisijaisesti 300-150-100-50 m sekä hirvenhiihdon/-juoksun + siluetin ratana.
- Rata on suunniteltu Puolustusvoimien varomääräykset huomioiden.
- Yleissuunnitelmassa ja kustannusarviossa on esitetty radan rakentaminen suojausrakenteineen (n. 4,06 milj. €).
- Ensimmäisessä kohdassa mainittujen etäisyyksien välimaastosta ampuminen tai yleissuunnitelmasta poikkeavien taululaitteiden/luotiloukkujen sijoittelu edellyttää uusia suunniteltavia ja rakennettavia suojausrakenteita, joita yleissuunnitelmassa ja sen kustannusarviossa ei ole esitetty.
- Yleissuunnitelmassa ja sen kustannusarviossa on varauduttu kolmeen yläkulissiin em. etäisyyksille ja näiden välimaastosta ampuminen voisi edellyttää yläkulissien lisäämistä.
- Yleissuunnitelmassa rata on sijoitettu siten, että sen aiheuttamat ympäristövaikutukset osana alueen kaikkien moottori- ja ampumaratojen kokonaisvaikutuksia ovat hallittavissa.
- Rata ei muodosta merkittävää riskiä ampuma- ja moottoriratakeskuksen uuden ympäristöluvan saamiselle.

12. Haulikkoradat

- Millä asetyypillä ammutaan
 - Haulikko:12 cal
- Mistä ammutaan
 - Ampumapaikoilta
- Mihin ammutaan
 - Pääty- ja sivuvalleja kohti

12. Perustelut

- Palvelee ensisijaisesti skeet- ja trap- haulikkoratana.
- Yleissuunnitelmassa ja sen kustannusarviossa on esitetty radan rakentaminen suojausrakenteineen (skeet n. 0,88 milj. € ja trap n. 1,60 milj. €).
- Tuhkavallinluiskien verhoiluna on suojamaa-aineskerros jota ei saa rikkoa. Lisäksi ampumapaikkojen puoleiset tuhkavallin luiskat suojataan maanpeitekankailla sekä haulien keräysverkoilla. Rakenteet eivät kestä luoteja tai haulikolla läheltä ampumista.
- Mahdollista ampua vain haulikolla yleissuunnitelman mukaisilta ampumapaikoilta.
- Yleissuunnitelmassa rata on sijoitettu siten, että sen aiheuttamat ympäristövaikutukset osana alueen kaikkien moottori- ja ampumaratojen kokonaisvaikutuksia ovat hallittavissa.
- Rata ei muodosta merkittävää riskiä ampuma- ja moottoriratakeskuksen uuden ympäristöluvan saamiselle.

Tarkennukset käyttöperiaatteisiin

Practical –radat AP 1-9

- Lupahakemukseen sisällytetään monttujen pohjille siirrettävien taululaitteiden/luotiloukkujen sijoitus.

Pistoolirata 25 m

- Uusi ratasääntökokeilu kokovaippaluotien sallimiseksi (osalla ampumapaikoista) otetaan käyttöön 11.5.2026 alkaen.
- Lupahakemukseen sisällytetään kokovaippaluotien käyttö.

Kaikki nykyiset ampumaradat

- Lupahakemukseen sisällytetään mahdollisuus sijoittaa ratojen välimaastoihin suurempien kisojen ajaksi siirrettäviä ja tilapäisiä taululaitteita/luotiloukkuja, jotka eivät edellytä yleissuunnitelmasta poikkeavaa lisärakentamista tai kasvata kustannusarviota. Käyttö tulee olla ratakohtaisesti sovittua, valvottua ja tilapäistä (ei viikottaista).
- Poislukien ampumahiihtorata ja pienoiskiväärirata, joiden käyttöperiaatteet säilytetään nykyisellään.

Tarkennukset käyttöperiaatteisiin

300 m kiväärirata

- Tarkistetaan toteutussuunnittelussa rata-alueelle esitetyille hulevesien käsittelyaltille siirtomahdollisuus vasemman puoleisen sivuvallin ulkopuolelle.

Haulikkoradat

- Lupahakemukseen sisällytetään myös Compact sporting –ammunta.
- Lupahakemukseen sisällytetään lyijyhaulien käyttö.

Yleistä

- Lupahakemukseen sisällytetään metallimaalien käyttö nykyisillä ja uusilla radoilla.
- Lupahakemukseen ei kirjata asetyyppejä/kalibereja liian rajaavasti. Hakemuksen laadinnassa tarkistetaan meluisampien asetyyppien/kaliberien soveltuvuus ratakohtaisesti.
- Lupahakemukseen ei kirjata ratojen nimiin yksilöityjä asetyyppejä, esimerkiksi "luodikkorata 100 m" kirjataan muotoon "100 m rata".